

FINANSMINISTERIET

Avdelningen för utveckling av statsförvaltningen

FÖRESKRIFT

15.12.2017

ANVISNING

FM/2469/00.00.01/2017

REKOMMENDATION

Innehåll
Praxis i fråga om tjänstebilar
Bestämmelser som behörigheten att meddela föreskrifter / anvisningar grundar sig på
Lagen om statsrådet 12 § Reglementet för statsrådet 17 § Statsrådets förordning om finansministeriet 1 § 6 punkten
Målgrupper
Ministerier och ämbetsverk
Giltighetstid
1.1.2018 – tills vidare
Ersätter rekommendation (datum, nr)
FM/148/00.00.01/2017, 1.3.2017

OM PRAxis SOM GÄLLER ANVÄNDNINGEN AV STATENS TJÄNSTEBILAR

Innehållet i denna rekommendation är i regel detsamma som i rekommendationen från våren 2017, som nu ersätts. Med anledning av den förfrågan som finansministeriet i augusti 2017 riktade till statsförvaltningens bokföringsenheter om användning av tjänstebil har det till rekommendationen fogats riktlinjer om upphandlingen av tjänstebilar vid statens ämbetsverk. Syftet med rekommendationen är att förenhetliga praxis i fråga om statliga tjänstebilar samt att främja öppenheten och förtroendet för tjänstemännens verksamhet, både ur olika samarbetsgruppers som ur medborbarnas perspektiv.

Praxis vid ministerierna styrs därutöver även av statsrådets transportbestämmelse om transporttjänsterna åt statsrådsmedlemmar och högsta tjänstemannaledningen.

1. Upphandlingen av tjänstebilar vid statens ämbetsverk

Finansministeriet rekommenderar att ämbetsverken strävar efter att stegvis övergå från att skaffa tjänstebilar uteslutande för ledningens tjänstebruk och i stället använder antingen taxi eller motsvarande hyrbilar. Rekommendationen gäller inte situationer där ämbetsverkets tjänstebil är anskaffad för transportbehov som beror på ämbetsverkets verksamhet, men där tjänstebilen vid behov kan användas även för ledningens transporter. På samma sätt kan ämbetsverkets ansvarsområde i vissa fall kräva att det i avsikt att trygga transportsäkerheten skaffas en tjänstebil för ledningens bruk. Detta gäller främst ämbetsverk inom säkerhetssektorn.

Finansministeriet rekommenderar att ämbetsverken då de skaffar tjänstebilar gör en behovsprövning och en förmånlighetsjämförelse som de sänder för kännedom till det ansvariga ministeriet.

2. Användning av tjänstebil för tjänsteresor

Statens tjänstebilar är avsedda att användas för tjänstebruk (tjänstekörning). Tjänstekörning innebär tjänsteresor, dvs. de resor som tjänstemannen gör för att utföra sina tjänsteuppdrag utanför tjänstestället. Som tjänsteresa anses inte tjänstemannens arbetsresa från sin bostad eller motsvarande plats till tjänstestället och tillbaka.

I resereglementet för statstjänstemän finns bestämmelser för användningen av egen bil för tjänsteresor.

För användning av taxi för tjänsteresor har ämbetsverken vid behov utfärdat mera exakta regler. När det gäller användning av taxi rekommenderar finansministeriet övervägning i enlighet med statens resereglemente. Enligt 6 § i resereglementet kan kostnaden för användning av taxi samt fordon i beställningstrafik eller hyrt fordon ersättas om användningen är motiverad med beaktande av villkoren i § 5, enligt vilka tjänsteresa ska företas på så kort tid och med så små totala kostnader som möjligt med beaktande av att tjänsteresan ska bli genomförd och de uppgifter som personen i fråga ålagts att sköta utförda på ett så ändamålsenligt och säkert sätt som möjligt.

3. Användning av tjänstebil för privatkörning

Tjänstebilar ska i regel inte användas för privatkörning. Det är möjligt endast i mycket exceptionella fall och av motiverade skäl som har ett samband med arbetet. Användningen av tjänstebilar för privatkörning är begränsad och tjänstebilar ska inte användas för privatkörning i annan än liten omfattning (tillfälligt bruk).

Som privatkörning räknas resor mellan bostaden och den ordinarie arbetsplatsen. Likaså är det oberoende av resesättet fråga om privatkörning på sträckan från bostaden till tjänstestället om man till exempel åker via tjänstestället när man beger sig på tjänsteresa. Tjänstekörningen börjar först från tjänstestället. Däremot är det fråga om tjänstekörning när man kör från bostaden direkt till t.ex. ett möte eller från mötet till bostaden.

Om statens tjänstebilar används för privatkörning blir det fråga om en bilförmån för tjänstemannen eller den anställde. Om användandet av tjänstebil för privatkörning begränsas bara till vissa enskilda situationer (tillfälligt bruk), är det inte nödvändigtvis fråga om bilförmån. I sista hand är det dock skattemyndigheten som avgör saken.

Man ska förhålla sig återhållsamt till att bevilja tjänstemän eller anställda bilförmåner, och de ska i första hand basera sig på ett behov som direkt föranleds av skötseln av arbetsuppgifterna. Finansministeriet har utfärdat en skild [anvisning om naturaförmåner vid avlöningen av tjänstemän](#).

Naturaförmånens beskattningsvärden bestäms utgående från det beslut som Skatteförvaltningen fattar varje år. Om en tjänstebil används för privatkörning ska det i en rapport som grundar sig på körjournalen redogöras tillräckligt detaljerat för antalet kilometer som körts. Detaljerade bestämmelser om detta finns också i ovan nämnda Skatteförvaltningens beslut som naturaförmåner.

Den allra högsta ledningen för ett ämbetsverk eller någon annan statlig organisation är på grund av sin uppgift speciellt bunden av sitt arbete. Den effektiva tidsanvändning som utförandet av uppgifterna kräver, förutsätter att den högsta ledningen i vissa situationer vid behov har möjlighet att använda tjänstebilen också för privatkörning. Om det med tanke på arbetets natur och på ett ändamålsenligt utövande av tjänsten inte är möjligt eller ändamålsenligt att använda offentliga kommunikationsmedel eller att ta sig fram

på annat sätt, kan det vara motiverat för organisationens allra högsta ledning att använda statens tjänstebil för privatkörning.

Finansministeriet fattade 29.5.2001 ett [beslut om högsta tjänstemannaledningens användning av tjänstebilar för privatkörning](#). Att förmånen hör till tjänsten innebär i och för sig inte några skattepåföljder. Den högsta tjänstemannaledningen har enligt beslutet möjlighet att utnyttja tjänstebilar som naturaförmån om det är möjligt med tanke på ämbetsverkets resurser. Förmånen är alltså i princip begränsad till ovan avsett tillfälligt bruk.

Finansministeriet rekommenderar att det berörda ministeriet tillställs en årlig redogörelse för användningen av tjänstebilar (körjournalrapport). På så sätt kan man säkerställa en enhetlig praxis i enlighet med finansministeriets beslut.

Avdelningschef, överdirektör

Juha Sarkio

Konsultativ tjänsteman

Riitta Bäck